

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/8/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211221916
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4211221916.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa : P. J., nar. XX. XX. XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom : Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: otec Y. J., nar. XX. XX. XXXX, bydlisko: B. Z., Z. X, prechodne W., P. XX, a matka O. J., nar. XX. XX. XXXX, bydlisko: B. Z., Z. X, prechodne S. XXX, t. č. E. B. B., o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní starej matky Q. L., nar. XX. XX. XXXX, bydlisko : O., T. XXXX/XX, proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo 6. decembra 2011 č. k. 10P/97/2011-13, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že návrh **z a m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadeným predbežným opatrením dočasne zveril mal. P., nar. XX. XX. XXXX, do osobnej starostlivosti otca a zároveň starej matke dieťaťa Q. L. uložil povinnosť odovzdať mal. P. jej otcovi. Súčasne matke dieťaťa uložil povinnosť platiť výživné na dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa vždy do 15. dňa bežného mesiaca vopred do rúk otca, počnúc právoplatnosťou uznesenia. Právne vec odôvodnil ust. § 74 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, 2, 5 a § 76 ods. 1 písm. b/ OSP. V dôvodoch svojho uznesenia poukázal na tú okolnosť, že mal. dieťa pochádza z manželstva rodičov, ktorí spolu nežijú. O právach a povinnostiach rodičov k dieťaťu na čas oddeleného spoluzitia súdom rozhodnuté nebolo, avšak zrejme podľa mimosúdnej dohody rodičov sa maloletá nachádzala v osobnej starostlivosti matky a udržiavala pravidelný kontakt s otcom a jeho terajšou rodinou. Z odôvodnenia ďalej vyplynulo, že súdu nebol známy žiadny dôvod, pre ktorý by otec nebol schopný postarať sa o riadnu výchovu maloletej, keďže 21. 11. 2011 bola matka dieťaťa vzatá do vyšetrovacej väzby. Vzatie matky do vyšetrovacej väzby jej bráni vo výkone jej rodičovských práv a povinností a túto závažnú prekážku súd považoval za dôvod na nariadenie predbežného opatrenia. Na základe týchto okolností uložil starej matke dieťaťa, ktorá v súčasnosti dieťa má v osobnej starostlivosti, avšak bez súhlasu otca, alebo rozhodnutia súdu, bezodkladne dieťa odovzdať otcovi a súčasne zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podala v zákonnej lehote odvolanie stará matka maloletého dieťaťa. V odvolaní sa domáhala, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietne. Dôvodila tým, že rodičia dieťaťa nemali spoločnú domácnosť, maloletá bývala s matkou, avšak potom, čo matka bola vzatá do vyšetrovacej väzby, sama maloletá ju požiadala, že chce bývať u starých rodičov a odmietla ísť k otcovi. Od 22. 11. 2011 sa dieťa nachádza u starých rodičov. Otec dieťaťa nemá vytvorené podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o dcéru. Poukazuje na to, že ak by dieťa malo byť zverené otcovi, v jeho starostlivosti by bolo ohrozené na ďalšom psychickom a fyzickom vývoji. Napadnuté uznesenie bolo vydané predčasne, bez dôkazových materiálov, ktoré by potvrdili, že otec dieťaťa by bol schopný všestranne zabezpečiť starostlivosť a opateru svojej dcéry. Poukázala na to, že Okresný súd Nové Zámky v konaní pod sp. zn. 16P/97/2011 uznesením z 05. 12. 2011 č. k. 16P/97/2011-27 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil obidvom rodičom dieťaťa, aby odovzdali maloletú do dočasnej starostlivosti Erichovi L., nar. XX. XX. XXXX, bytom

O., K. T. XXXX/XX, po dobu, kým súd nerozhodne o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti Q. L.. Rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť 05. 12. 2011. Bolo tak nutné a potrebné rozhodnúť a zabezpečiť práva a povinnosti k dieťaťu, aby vyrastalo v zdravom a kludnom rodinnom prostredí, pokiaľ mu túto starostlivosť nedokáže zabezpečiť matka .

Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť. Má záujem aby dcéra vyrastala v úplnej rodine. Dňa 12. 12. 2011 prihlásil dcéru do Základnej školy v W., kde bola prijatá, ale nevedela nastúpiť. Ako otec sa nikdy dcéry nezriekne a bude sa o ňu starať s priateľkou, s ktorou žije v spoločnej domácnosti v 3-izbovom byte o rozlohe 82 m².

Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že sama požiadala svojho brata Q. L., aby sa o jej dcéru postaral, a aby jemu bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Otec dieťaťa o dcéru nie je schopný sa postarať, nemá stabilný trvalý pobyt, nemá stabilný mesačný príjem, má obrovské dlžoby a veľa exekúcií. Navyše, dcéra nemá k otcovi vytvorený citový vzťah. Q. L. má stabilný pracovný pomer, pravidelný mesačný príjem a dcéra má k nemu pozitívny vzťah. Preto navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrh zamietol.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 2 písm. a), § 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa nie je vecne správne.

Podľa § 74 ods. 1 OSP pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) OSP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej starostlivosti.

Zmyslom predbežného opatrenia je poskytnutie dočasnej ochrany oprávnenému účastníkovi a zabránenie ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležité zistený skutkový stav. Je to procesný inštitút, ktorý umožňuje rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením predbežného opatrenia musí byť aspoň osvedčené, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ktoré vyžadujú dočasnú úpravu, táto dočasná úprava je potrebná, pričom v právnych vzťahoch účastníkov sa ňou nevytvorí nenávratný stav a zároveň neprimeraným spôsobom sa nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi. Navyše, predbežné opatrenie možno nariadiť len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. V ust. § 74 až 77 OSP sú uvedené predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, jeho dôsledky i zánik.

Predbežným opatrením možno účastníkovi nariadiť, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov. Obsahovo sa toto predbežné opatrenie dotýka výchovy maloletého dieťaťa, zákon však používa pojem starostlivosť, čím zdôrazňuje provizórnosť predbežného opatrenia, odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti druhého rodiča je faktické opatrenie, ktoré v zásade neovplyvňuje otázku budúcej výchovy. Dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré spočíva v uložení povinnosti jednému z rodičov odovzdať dieťa do starostlivosti druhého rodiča, je potreba dočasnej úpravy pomerov v prípade, ak o dieťa nie je náležite postarané alebo starostlivosť je na ujmu dieťaťa. Účelom predbežného opatrenia nie je nahrádzať rozhodnutie vo veci samej, ale dočasne upraviť vzťahy účastníkov konania, avšak len v prípade hrozby vzniku určitej ujmy.

Z obsahu spisu je zrejmé, že rodičia mal. dieťaťa sú manželia, ktorí spolu nežijú v spoločnej domácnosti od konca roka 2010, kedy sa manželka navrhovateľa odsťahovala i s dcérou zo spoločnej domácnosti. Matka dieťaťa podala 02. 02. 2011 na Okresnom súde v Nových Zámkoch návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu na čas po rozvode, ktoré konanie sa vedie pod sp. zn. 5C/29/2011. Doposiaľ o tomto návrhu nebolo rozhodnuté. Uznesením Okresného súdu v Nitre 33Tp/111/2007 z 22. 11. 2011 bola matka podľa § 77 ods. 1 písm. a/, b/ Trestného poriadku vzatá do väzby, ktorá väzba sa vykonáva v E. Q. L. (brat matky dieťaťa) dňa 30. 11. 2011 podal na Okresný súd Nové Zámky návrh na zverenie mal. P. do náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň podnet o začatie konania na nariadenie predbežného opatrenia, o odovzdaní maloletej do jeho starostlivosti podľa § 76 ods. 1 písm. b/ OSP. Toto konanie sa vedie pod sp. zn. 16P/97/2011. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16P/97/2011 - 27 z 05. 12. 2011 bola uložená obom rodičom mal. P. povinnosť odovzdať dieťa do dočasnej starostlivosti Q. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom O., K. T. XXXX/XX, ktoré rozhodnutie je vykonateľné dňom 05. 12. 2011.

Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že v tomto prípade dôvod na nariadenie predbežného opatrenia podľa návrhu otca daný nie je, a to bez ohľadu na konečné rozhodnutie vo veci. Na základe vykonateľného rozhodnutia Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16P/97/2011 - 27 z 05. 12. 2011 sa mal. P. nachádza v starostlivosti Q. L.. Otec nijakým spôsobom nepreukázal, že v prípade nenariadenia predbežného opatrenia by mohla vzniknúť značná alebo neodstrániteľná ujma. Odvolací súd nezistil také závažné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia o odovzdaní mal. P. do jeho osobnej starostlivosti vzhľadom na to, že vykonateľným rozhodnutím bolo dieťa odovzdané do starostlivosti Q. L., a to v konaní v ktorom sa bude rozhodovať o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti Q. L.. Z uvedeného vyplýva, že o dieťa je riadne postarané, neboli zistené závažné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nariadenie predbežného opatrenia v dôsledku podaného návrhu otcom. Naviac, napadnutým uznesením bola uložená povinnosť starej matke dieťaťa - Q. L., rod. T., odovzdať dieťa otcovi i napriek tomu, že toto dieťa sa v jej osobnej starostlivosti v čase rozhodovania súdom už nenachádzalo. Dôvodom na odovzdanie mal. dieťaťa do starostlivosti druhému z rodičov je predovšetkým záujem dieťaťa na takomto zverení. Tento záujem má rodič, ktorý navrhuje predbežným opatrením odovzdať dieťa do jeho starostlivosti v konaní nielen tvrdiť, ale aj osvedčiť. Otec dôvodnosť vydania predbežného opatrenia odôvodnil tým, že matka je vo výkone väzby, dcéra sa nachádza u starých rodičov, hoci on ako otec má prednostné právo na zabezpečenie výchovy a starostlivosti o svoju dcéru a má všetky podmienky vytvorené na to, aby mu dcéra mohla byť odovzdaná do osobnej starostlivosti.

Pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým zveril maloleté P. do osobnej starostlivosti otca, matke uložil platiť výživné a zároveň starej matke uložil povinnosť odovzdať dieťa jej otcovi, jeho rozhodnutie nie je správne. Navrhovateľ, teda otec, neosvedčil predloženým návrhom, ale ani ďalšími dôkazmi, ktoré si zabezpečil súd, že sú tu právne vzťahy, ktoré si vyžadujú urýchlenú úpravu pomerov. I keď predbežné opatrenie v zmysle § 76 odsek 1 písm. b/ OSP predstavuje iba provizórnosť a v skutočnosti predstavuje faktické opatrenie, zásadne neovplyvňuje otázku budúcej výchovy. V konaní o nariadenie predbežného opatrenia súd prvého stupňa nemusí zistiť skutkový stav a vykonať dokazovanie tak, ako keby rozhodoval vo veci samej, musí však mať preukázanú potrebu dočasnej úpravy pomerov. V danom prípade navrhovateľ nepreukázal, že je potrebné dočasne zverovať maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti, pretože z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa vyplýva, že na súde prvého stupňa bol podaný riadny návrh o zverenie maloletej P. do náhradnej osobnej starostlivosti Q. L., ktoré konanie je vedené pod spisovou značkou 16P/97/2011 a v ktorom konaní bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bola uložená povinnosť rodičom dieťaťa, odovzdať maloletú do dočasnej osobnej starostlivosti Q. L., skôr ako napadnutým uznesením, pričom toto uznesenie je vykonateľné. Súčasne prebieha konanie o rozvod manželstva rodičov dieťaťa a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. V konaniach súd prvého stupňa vykoná riadne dokazovanie na základe dôkazov, ktoré označia účastníci konania, ale i ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci konania nenavrhlí (§ 120 odsek 2 OSP). Až na základe riadne zisteného skutkového stavu súd prvého stupňa bude môcť posúdiť, či sú tu dôvody pre rozhodnutie vo veci samej. V konaní o nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľ nepreukázal naliehavosť a potrebnosť dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi, ani naliehavosť takejto úpravy.

Prvostupňový súd nepostupoval v súlade s vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami a predbežné opatrenie vydal bez toho, aby si ozrejmil potrebnosť dočasnej úpravy, t. j., odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti otca. Z citovaného ustanovenia § 76 ods. 1 písm. b/ OSP vyplýva, že súd predbežným opatrením môže uložiť účastníkovi, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov.

Keďže navrhovateľ podľa názoru odvolacieho súdu neosvedčil potrebnosť dočasnej úpravy pomerov a potrebu nariadenia predbežného opatrenia, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.